

డాన్లు - పోలీసులు - నేతలు

నేటి రాజకీయాలలో గ్యాంగ్స్టర్లు, డాన్లు, రౌడీలకు, పోలీసులకు, రాజకీయ నాయకుల మధ్య గట్టి బంధం పెనవేసుకుపోయింది. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ఈ పరిస్థితి మరింత గాఢంగా ఉంది. ఇటీవల ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో గ్యాంగ్స్టర్, స్వల్పకాల రాజకీయ నాయకుడు వికాస్ దుబేను పోలీసులు ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. చౌబేపూర్ నుంచి కాన్పూర్‌కు దుబేను తరలిస్తూ మార్గం మధ్య ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. తమపై కాల్పులు జరిపేందుకు ప్రయత్నించగా ఎన్‌కౌంటర్ చేశామని పలువురి విషయంలో చెప్పిన కథనాన్నే పోలీసులు మరోసారి వినిపించారు. పారిపోయేందుకు ప్రయత్నిస్తుండగా దుబేను అరెస్టు చేసిన ఇద్దరు ఉన్నత పోలీసు అధికారులలో ఒకరు సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ కె.కె.శర్మ తనను ఎన్‌కౌంటర్ చేసి అవకాశం ఉందని సుప్రీంకోర్టు రక్షణ కోరడం అత్యంత హాస్యాస్పదంగా ఉంది. రాష్ట్ర పోలీసులతో 'సిటీ'ను ఏర్పాటు చేశారు. ఎన్‌కౌంటర్ స్పెషలిస్టుగా పేరు బడసిన డీఎజీ జె.రవీందర్‌గౌడ్ 13 ఏళ్ల క్రితం ఒక అమాయకుడిని హత్య చేసిన ఘటనకు దారి తీసిన పరిస్థితులపైన కూడా సిటీ దర్యాప్తు చేస్తుంది. దుబేను పట్టుకొనేందుకు ఐదు రాష్ట్రాల పోలీసులు వేటాడారు. ఉజ్జయిన్‌లో అరెస్టు చేశారు. దుబేను ఎన్‌కౌంటర్ చేయడానికి వారం రోజుల ముందు అతని స్వగ్రామం బిక్రులో ఎనిమిదిమంది పోలీసులను చంపివేశారు. దేశంలోని ప్రత్యేకించి ఉత్తరప్రదేశ్‌లో అలముకొని ఉన్న చీకట్లను ఇది ప్రతిబింబిస్తున్నది. హత్యలు, అరాచకాలలో నేరస్థులకు, పోలీసులకు, రాజకీయ నాయకులకు మధ్య చీకటి బంధాన్ని ఇది స్పష్టం చేస్తుంది. ఈ వ్యవస్థ పోషించిన 52 ఏళ్ల దుబే హత్యతో అనేకమంది ఉన్న స్థాయిలో వారి రహస్యాలు కూడా అతనితోనే అంతమయ్యాయి. గ్యాంగ్స్టర్ నెట్‌వర్క్ కథనం పూర్తిగా ఇక వెలుగు చూసి అవకాశం లేదు. అతని జీవితం పోలీసులు - కులం - రాజకీయాలతో పెనవేసుకుపోయింది. ఈ ప్రాంతంలో దుబే బలమైన శక్తిగా తయారై చివరికి ఎన్నికల్లో పోటీ చేశాడు.

(సంజయ్ భట్నాగర్)

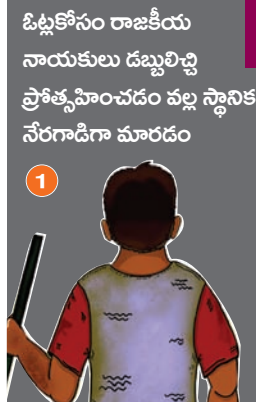
'బాహుబలి' :

దుబే కొద్దికాలం 'బాహుబలి'గా మారాడు 1990లలో తుపాకి చూపి బెదిరించి ఓట్లు సమీకరించేవాడు. హత్య కేసుల్లో జైలులో ఉండగానే జిల్లా పంచాయత్ ఎన్నికల్లో శివరాజ్‌పూర్ స్థానం నుంచి గెలుపొంది కొద్దికాలం రాజకీయ నాయకుడిగా వెలిగిాడు. ఆనాటి నుంచి బిక్రు గబ్బర్‌గా, శివాలి డాన్‌గా అవతారమెత్తాడు. యూపీలో మాఫియా గ్యాంగ్స్టర్లు, రాజకీయాలలో చేరిన వారు గణనీయమైన సంఖ్యలో ఉన్నారు. ప్రస్తుత అసెంబ్లీలోని మొత్తం 403మంది ఎమ్మెల్యేలలో 143మంది నేరస్థులే.

డాన్ల ఎదుగుదల :

1980లలో యూపీలో అభివృద్ధి కార్యకలాపాల

గ్యాంగ్స్టర్‌గా మారే తీరు

1 ఓట్లకోసం రాజకీయ నాయకులు డబ్బులిచ్చి ప్రోత్సహించడం వల్ల స్థానిక నేరగాడిగా మారడం

2 ప్రభుత్వ టెండర్లను దక్కించుకొని సంపన్నులు కావడం

3 రాజకీయ అండదండతో పోలీసులను ఇతర అధికారులను గుప్పిట పెట్టుకోవడం

నేరగాడు శక్తివంతమైన నాయకుడిగా అవతారమెత్తి స్థానిక రాజకీయాలల్లోకి ప్రవేశించడం

5 మాఫియా బలాన్ని ఉపయోగించుకొని కొంతమంది రాష్ట్రస్థాయి రాజకీయ నాయకులుగా, ఎంపీలుగా అవతారమెత్తడం

4

కాంట్రాక్టు కుదుర్చుకొని హత్య చేయడం, ప్రత్యర్థులను హతమార్చడం, డబ్బుకోసం కిడ్నాప్ చేయడం, భూముల ఆక్రమణ, డబ్బు తీసుకొని జైలునుంచి ఖైదీలను అపహరించడం, సాయుధ దాడి

6

ఆదివారం అనుబంధం

2 | 30 ఆదివారం,
ఆగస్టు 2020

ఇసుకలో కవితలు

ఎవరో రాసేరిసుక బయలుపై చక్కని కవితలు మధురముగా.. అంటూ ఆనందించడానికి కూడా అప్పట్లో ఆ దీవిలో చదువు వచ్చిన వారెవరూ లేరు. 15వ శతాబ్దంలో బ్రెజిల్‌కు చెందిన కానరీ దీవులలో టమోయో ఇండియన్స్ అనే ఆదివాసి తెగవారి ప్రాబల్యం ఎక్కువగా ఉండేది. ఆ ఆదివాసి తెగవారు అమితక్రూరులే కాక నరమాంస భక్షకులు కూడా. అలాంటి వారి చేతుల్లోకి ఒకసారి జోస్‌డి అచ్చెంటా అనే సజ్జనుడు చిక్కాడు.

జోస్‌డి అచ్చెంటా క్రైస్తవ మత ప్రచారకుడే కాక మంచి కవి కూడా. జోస్‌డి అచ్చెంటాను ఆ ఆదివాసి తెగ వారు మూడు సంవత్సరాల పాటు దీవిలో బందీగా ఉంచారు. ఆ సమయంలోనే జోస్‌డి అచ్చెంటాలో కవితావేశం ఉద్బోధించింది. చేతిలో కలమూ కాగితాలు లేకపోవడంతో చెట్టు కొమ్మలతో దీప్వంలోని ఇసుకపై కవితలు రాయసాగాడు. ఆ విధంగా అతను ఇసుకపై 5,786 కవితలు రాశాడు. గాలికి చెరిగిపోయినా సముద్రపు అలల అలజడికి చెదిరిపోయినా నిరాశచెందకుండా రాసిన కవితలనే మళ్లీమళ్లీ రాయసాగాడు. దాంతో అవి అతనికి కంఠతా వచ్చేసాయి. మూడు సంవత్సరాల తర్వాత ఆ చెరలో నుంచి బయటపడి నాగరిక ప్రపంచంలోకి వచ్చినప్పుడు ఆ కవితలన్నింటినీ గ్రంథరూపంలో అచ్చు వేయించాడు. ఆ కవితలు బ్రెజిల్ దేశ సాహిత్య చరిత్రలో ఉత్కృష్ట కవిత్యంగా చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయాయి.

పెరుగుదలతోనే నేరాలు, నేరస్థులూ పెరిగారు. ప్రభుత్వ టెండర్ల మాఫియాగా తమ కెరియర్‌ను ప్రారంభించి పెద్ద గ్యాంగ్స్టర్లుగా మారిపోయారు. పెద్ద పెద్ద రైల్వే ప్రాజెక్టుల కాంట్రాక్టర్లుగా, ప్రభుత్వ మౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టుల కాంట్రాక్టర్లుగా తయారయ్యారు. ఈ దశలోనే కండబలం చూపి కాంట్రాక్టు పొందేవారు. భారీగా సంపదను ఆర్జించారు. పోలీసులు, రాజకీయ నాయకులు, అధికారులతో కుమ్మక్కయిపోయి అపారంగా ధనం సంపాదించారు. పరస్పర ప్రయోజన లాభీలు ఇప్పటికీ జోరుగా కొనసాగుతున్నాయి. ఎన్నికల్లో గెలవడానికి రాజకీయ నాయకులకు దౌర్జన్యాలు చేసే గ్యాంగులు అవసరం. రాజకీయ నాయకులతో అండతో కాంట్రాక్టులు పొందడం, హత్యలు, కిడ్నాప్‌లు, కుట్రలు, మోసాలు, భూముల ఆక్రమణలాంటి అక్రమ కార్యకలాపాలు యధేచ్ఛగా సాగించారు. అటీక్ అహమ్మద్ అలహాబాద్, ఆ చుట్టుపట్ల ప్రాంతాలను, తూర్పు యూపీ ప్రాంతాన్ని అభయేసింగ్, బ్రజేష్‌సింగ్, ధనంజయ్ సింగ్‌లు ఏలారు. రాయబరేలిని ధున్సింగ్ ఆ తర్వాత అతని కొడుకు అఖిలేష్‌సింగ్ గుప్పిట పెట్టుకున్నారు. అనేక దోపిడీలు, హత్యలకు, మోసాలకు పాల్పడిన అహమ్మద్ ఇప్పుడు జైలులో ఉన్నాడు. 2014 ఎన్నికల్లో తన సోదరుడు అప్రేష్‌ను ఓడించాడన్న ఆక్రమణతో, బీఎస్‌పీఎంఎల్‌ఎను హత్యగావించాడన్న నేరం కేసు నమోదైంది. యూపీఎస్‌టీఎఫ్ తోడేలు లాంటి అత్యంత క్రూరమైన ప్రకాశ్ శుక్లాను 1990లలో ఎన్‌కౌంటర్ చేసింది. శుక్లా గ్యాంగ్స్టర్లలో అత్యంత సరరూప రాక్షసుడు. డాన్‌గా మారిన గోరఖ్‌పూర్ ఎంఎల్‌ఎ, బీహార్‌లో మంత్రిగా పనిచేసిన వీరేంద్ర ప్రతాప్ షాహిని సైతం హతమార్చినట్లు ఆరోపణలున్నాయి. అంతేకాదు యూపీలో బీజేపీ ముఖ్యమంత్రి కళ్యాణ్‌సింగ్‌ను సైతం అంతమొందించేందుకు శుక్లా రు.6కోట్ల కాంట్రాక్టును కుదుర్చుకొన్నాడు. అతనిపైన లక్నో వ్యాపారవేత్త కునాల్రత్నగి కుమారుడితో సహా అనేక కిడ్నాప్‌లు, దోపిడీలు చేసిన కేసులున్నాయి. 2005 బాలీవుడ్ చిత్రసీమలో అనేకమందిని బెదిరించిన ఘటనలున్నాయి. అంతిమంగా పోలీసు బుల్లెట్లకు నేలకూలాడు. వీటి వెనుక బలమైన శక్తుల ప్రోత్సాహం వుంది.

ఓం ప్రకాశ్ (బబ్లా శ్రీ వాస్తవ)ది మరో రకమైన నేర చరిత్ర. లక్నోలో పుట్టి పెరిగి, బాగా చదువుకున్న అర్చన బాల ముకుంద శర్మ అతనికి ప్రియురాలు. ఆమె చూపులే హంతకి అన్నట్లుంటాయి. బాలీవుడ్‌లో ఒక పద్ధతి ప్రకారం జరిపిన అనేక నేరాలలో అర్చన పాత్ర ఉంది. దేవానంద్ ఉన్న ఒక సినిమాలో అర్చన నటించడం ఆశ్చర్యం. చివరికి శ్రీవాస్తవ దన్నుగా ఉండగా లెక్కలేనన్ని నేరాలకు పాల్పడింది. అంతిమంగా ఆమె నేపాల్‌లో అత్యంత దారుణంగా హత్యకు గురైందని మీడియాలో వార్తలు వచ్చాయి. బాలీవుడ్ సినిమాలు అనేకమంది డాన్లకు స్ఫూర్తినిచ్చాయని, చివరికి సినిమాలలో పలే వారి జీవితాలు అంతమయ్యాయని మీడియాలో కథనాలు వచ్చాయి. బాలీవుడ్ సినిమా ‘ఘాట్‌అవుట్‌వడాల’లో జాన్ అబ్రహం చదువుకున్న ముంబయి గ్యాంగ్స్టర్ మన్య సర్వ పాత్రను పోషించారు. ఒక ఫ్లాన్ ప్రకారం దోపిడీలు చేసే పాత్ర అది. సర్వ నిజ జీవితంలో అలా దోపిడీలు చేసి అంతిమంగా ఎన్‌కౌంటర్ అయ్యాడు. 1980లలో ముంబయీలో భయభ్రాంతులను చేసిన దక్షిణ భారత్‌కు చెందిన డాన్‌వరదరాజన్ పాత్రను నాయకన్ సినిమాలో పోషించిన నటుడు కమల్‌హాసన్ అనేక అవార్డులు పొందారు. ఈ సినిమాను వినోద్‌ఖన్నా ప్రధాన పాత్రధారిగా హిందీలో రీమేక్ చేసిన ‘దయాకన్’ బాక్సాఫీస్ హిట్ అయింది.

నేతలుగా మారిన మాఫియా

1980లలో వివిధ గ్యాంగ్స్టర్ల గ్రూపుల మధ్య భయంకరమైన పోరాటాలు జరిగాయి. హరిశంకర్ తివారి, షాహి గ్రూపులు హోరాహోరీ తలపడ్డాయి. షాహి ఇండిపెండెంట్ ఎంఎల్‌ఎగా గెలిచాడు. గ్యాంగ్స్టర్‌గా హడలెత్తించిన తివారి జీవితం అనేక నేరచరిత్రలకు నిలయం. చివరికి రాజకీయనేత అవతారమెత్తాడు. తనకుతాను త్రాహ్మణుల నాయకుడిగా ప్రకటించుకున్న దుబ్బి చిల్లపార్ నియోజకవర్గం (గోరఖ్‌పూర్) నుంచి కాంగ్రెస్ అభ్యర్థిగా 1982లో

వివాదాస్పద ఎన్‌కౌంటర్లు

1. తెలంగాణాలో 2019, డిసెంబరు 6న నలుగురిని పోలీసులు ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. వెటర్నరీ డాక్టర్‌పై అత్యాచారం చేసి చంపివేశారన్న ఆరోపణపై ఈ ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. ప్రజలు దీన్ని ఆహ్వానించి పోలీసులను ప్రశంసించారు. అయితే న్యాయ నిపుణులు ఎన్‌కౌంటర్‌ను తీవ్రంగా విమర్శించారు.

2. భోపాల్ జైలులో 2016లో ఎనిమిది మందిని ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. నిషేధిత తీవ్రవాద సిమి గ్రూపుకు చెందిన 8మంది జైలునుంచి 2016, అక్టోబరు 31న తెల్లవారుజామున తప్పించుకొని పారిపోతున్నారని ఆరోపిస్తూ వారిని ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు.

3. ఢిల్లీలోని బాట్లా హౌస్‌లో 2008, సెప్టెంబరు 9న దాకొని ఉన్నారని ఇద్దరు ముజాహిద్దీన్ టెర్రరిస్టులను పోలీసులు కాల్చివేశారు. టెర్రరిస్టులకు, పోలీసులకు మధ్య కాల్పులు జరిగాయని, ఈ కాల్పుల్లో ఒక ఇన్‌స్పెక్టర్ చనిపోయారని వార్తలు వచ్చాయి. ఈ సంఘటన దేశమంతటా ప్రకంపనలు కలిగించింది.

4. 2006లో సామ్రాజ్‌బద్దీన్ షేక్ సహాయకుడిగా చెబుతున్న నేరస్థుడు తులసీరామ్ ప్రజాపతిని ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. ఇది నకిలీ ఎన్‌కౌంటర్ అని విమర్శలు వచ్చాయి. 2018 డిసెంబరులో ఈ కేసులో నిందితులైన 22మందిని వదిలివేశారు.

5. గ్యాంగ్స్టర్ చోటా రాజన్ సహాయకుడిగా ఉన్న రామ్‌నారాయణ్ గుప్తా (లఖన్ భాయ్)ను ముంబయి పోలీసులు 2006, నవంబరు 11న అరెస్టు చేసి అదేరోజు ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు.

6. కరుడుగట్టిన గంధపు చెక్కల స్ట్రగ్గర్, 120 హత్యలు చేసిన వీరప్పన్‌ను 2004లో తమిళనాడు ప్రత్యేక పోలీసు దళాలు ఎన్‌కౌంటర్ చేశాయి. అంతకుముందు అతని సహచరులిద్దరిని కూడా చంపివేశారు. వీరప్పన్ దాదాపు రెండు దశాబ్దాలు అరెస్టుకాకుండా తప్పించుకొని తిరిగాడు. చివరికి గాలింపు చర్యల సందర్భంగా ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు.

7. 2005లో సామ్రాజ్‌బద్దీన్ షేక్ ఒక టెర్రరిస్టు అని ఆరోపిస్తూ గుజరాత్ పోలీసులు అహ్మదాబాద్ శివార్లలో ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. అప్పుడు నరేంద్రమోడీ గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. ఈ ఎన్‌కౌంటర్ కేసులో అరెస్టయిన వారందరినీ కోర్టు 2018లో విడుదల చేసింది.

8. 2003లో గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి నరేంద్రమోడిపై దాడి చేయడానికి పథకం పన్నాడనే ఆరోపణపై గుజరాత్ పోలీసులు సిద్దికి జమానుల్లాను కాల్చి చంపారు. ఈ కాలంలోనే గుజరాత్‌లో మైనార్టీలపై మారణహోమం జరిగింది.

9. గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రి నరేంద్రమోడీ, బీజేపీ నాయకుడు ఎల్‌కె అద్వానీలను హతమార్చేందుకు ప్లాన్ వేసుకున్నట్లుగా ఆరోపిస్తూ 19వళ్ళ ఇప్రత్ జహాన్‌ను 2004లో ఆ రాష్ట్ర ఇంటిలిజెన్స్ పోలీసులు ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. దీనిపై దేశవ్యాప్తంగా తీవ్ర విమర్శలు వచ్చాయి.

10. గ్యాంగ్స్టర్ ప్రకాష్ శుక్లాను 1998, సెప్టెంబరు 22న ఘజియాబాద్‌లో ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రత్యేక పోలీసుదళాలు ఎన్‌కౌంటర్ చేశాయి. ఆ దళాలు ఆ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నుంచి వేటాడి శుక్లాను చివరికి ఢిల్లీలో పట్టుకున్నారు.

గెలుపొంది రాష్ట్ర మంత్రికాదా అయ్యాడు. అనంతరం బీఎస్‌పీలోకి మారి తన కుమారులు, మేనల్లుడిని రాజకీయాల్లో చేర్చాడు. కరుడుగట్టిన నేరస్థుడు తివారి అనేకమంది యువ నేరస్థులు తయారుకావడానికి కారకుడయ్యాడు. నేరాల్లో ఆరితేరిన తివారి రాజకీయ నేతల శాశ్వత ప్రాపకం పొందగలిగాడని గోరఖ్‌పూర్ ఎస్‌ఎస్‌పీ మనోజ్ కుమార్ వెల్లడించారు. అనేకమంది మాఫియా రాజకీయ నాయకుల అవతారమెత్తారు. అధికారం ఉంటే డబ్బు, హోదా వస్తుందని బడా వ్యక్తులు స్నేహితులవుతారని గ్రహించిన అనేకమంది గ్యాంగ్స్టర్లు రాజకీయాల్లోకి వచ్చారు. కండబలం, ధనం ఉండగా ఎవరికీ సహాయం చేయడం కంటే తామే రాజకీయ నాయకులుగా ఎందుకు మారకూడదన్న భావన నేరస్థుల్లో గాఢంగా ఏర్పడింది. అభయ్ సమాజ్‌వాదిలో చేరగా, అటీక్ మొదట అప్పారాజ్‌లో చేరి అనంతరం ఎస్‌పీలోకి మారాడు. బ్రిజేష్, ధనుంజయ్‌లో బీఎస్‌పీ నాయకులయ్యారు. గత మూడు దశాబ్దాల కాలంలో ములాయంసింగ్ నాయకత్వంలోని ఎస్‌పీ, మాయావతి నాయకత్వంలోని బీఎస్‌పీలు,

రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ బలహీనపడిన తర్వాత అధికారం అనుభవించాయి. నేర చరిత్రగల నాయకులంతా ఈ రెండు పార్టీల ప్రాపకాన్ని బాగా పొందారు. అటీక్ బదుసార్లు ఇండిపెండెంట్ ఎంఎల్‌గా గెలిచారు. అనంతరం పూల్‌పూర్ నుంచి ఎస్‌పీ టీకెల్వేపైన ఎంపీ అయ్యారు. 2009లో పార్టీ నుంచి బహిష్కరించారు.

ప్రగతిశీలి మానవ సమాజ్ పార్టీని నెలకొల్పిన బ్రిజేష్ 2008 నుంచి జైలులో ఉంటున్నాడు. యూపీలో అత్యంత బలమైన గ్యాంగ్స్టర్, ఆయన భార్య అన్నపూర్ణ సింగ్, బంధువు సుశీల్ సింగ్‌లు బీఎస్‌పీ, ఎంఎల్‌సీ, ఎంఎల్‌ఎలుగా గెలుపొందారు. వీరంతా దాదాపు వ్యక్తిగత కారణాలపైనే నేరస్థులుగా మారారు. వారణాసిలో తన తండ్రిని హత్యగావించిన తరువాత బ్రిజేష్ క్రిమినల్‌గా మారగా ప్రకాష్ తన సోదరుడిని అవమానించిన ఒకరిని హత్యగావించి నేరస్థుడయ్యాడు. బీజేపీ ఎంఎల్‌ఎ కృష్ణానంద్‌రావుని బ్రిజేష్ ఎన్నికల్లో బలపర్చాడు. రాయ్ 2005లో మరో గ్యాంగ్స్టర్ ముక్తార్ అన్నార్ చేతిలో హతమయ్యాడు. వాస్తవంగా

- మిగతా 5 లో

జ్ఞానపీఠ్ అవార్డు గ్రహీత, పద్మభూషణ్ మహాశ్వేతాదేవి (14 జనవరి 1926-28 జూలై 2016) భారతీయ సాహిత్య చరిత్రలో చెమటను, నెత్తురును పట్టించుకుని, మరెవరూ అందుకోలేనంత ఎత్తుకు ఎదిగి, జగతి నిండా శాంతినీ, మానవత్వాన్ని పరిచిన అద్వితీయురాలు. సాహిత్య కృషి కొనసాగిస్తూనే సమాంతరంగా సామాజిక బాధ్యతల్ని ప్రత్యక్షంగా నెత్తిన వేసుకునే రచయితలు చాలా తక్కువ మంది ఉంటారు. ఆ తక్కువ మందిలో మహాశ్వేతాదేవి పేరును మొదట చెప్పకోవాల్సి ఉంటుంది. ఆదివాసీలను జనజీవన ప్రపంచంలో కలుపుకోవాల్సిన అవసరాన్ని అనేకసార్లు ఎత్తిచూపారు. అందుకే లక్ష్మలాది ఆదివాసులకు మహామాత అయ్యారు. 'ప్రజల మధ్యకు వెళ్ళండి. వారి జీవన సత్యాలను తెలుసుకోండి' అని యువతరానికి ఎప్పుడూ హితవు పలికే ఈ బెంగాలీ రచయిత్రి కలం ఏడు దశాబ్దాల పాటు అలసిపోలేదు. బాధ్యతతో పడునెక్కి భావోద్వేగంతో పరిగెత్తింది. ఆ పరుగు వంద పుస్తకాలలో నిక్షిప్తమై ఉంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వమే ముసుగు వేసుకుని జవహర్ లాల్ నెహ్రూ విద్యార్థుల, అధ్యాపకుల తలలు పగలగొట్టి భీభత్సం సృష్టించడం. దేశమంతా భగ్గమని మండిపోతున్నా మొండిగా పౌరసత్వ చట్టం అమలుచేయడం చూస్తుంటే రాగల కాలాలలో దేశం ఎదుర్కోబోయే విపత్తుల పరిస్థితులు కళ్ళ ముందు కదలాడుతున్నాయి. ఈ వినాశనాన్ని ఎప్పుడో పసిగట్టిన భారతీయ రచయిత్రి మహాశ్వేతాదేవి, జర్మని (ఫ్రాంక్ ఫర్ట్ బుక్ ఫెయిర్లో ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన్నప్పుడు తన ఉపన్యాసంలో (21 అక్టోబరు 2006) ఈ విధంగా చెప్పారు. ఆమె ఉపన్యాసం లోంచి కొన్ని భాగాలు ఇక్కడ తెలుగులో పొందు పరుస్తున్నాను. ఆ విషయాలు నేటి సమకాలీన పరిస్థితులకు కూడా సరిపోతాయి. దేశంలో ఉన్న వైవిధ్యాన్ని అంగీకరించాలని ఆమె అప్పుడే ఎంతో బలంగా చెప్పారు.

× × ×

భారతీయ సంస్కృతి చాలా సంక్లిష్టమైంది. దాని అల్లిక ఎన్నెన్నో రంగుల దారాలతో సాగిపోతూ వచ్చింది. ఒకచోట చిక్కగా, మరోచోట పలుచగా ఒకచోట ఎరుపుగా ఒక్కోచోట పచ్చని పైరులా ఆకుపచ్చగా మరోచోట కోసిన పుచ్చకాయ ముక్కలా రక్తవర్షంగా, ఒక్కోచోట హిమాలయాల మంచుపలె తెల్లగా, బెంగాల్ లోని నీలి అకాశంలా నీలిగా, మరోచోట కొత్త పెట్టికూతురి కుంకుమబొట్టులా, మరికొన్ని చోట్ల ఉరుదూ పదాలవలె, కొన్ని కొన్ని దారాలు, కన్నడ, తెలుగు, అస్సామీ భాషల దారాలు, మరోచోట మరాఠీ పలుకుల దారాలు... ఏది ఏమైనా ఒక్కోచోట కలనీత అందంగా ఉండవు. మరికొన్ని చోట్ల సరిగా లేకపోవచ్చు. లేదా చిరిగిపోవచ్చు. అయినా ఈ దేశ సంస్కృతినీ, ప్రత్యేకతల్ని నిలుపుకునే విషయంలో అన్నీ ఒక్కటై, ఒక్కటిగా నిలబడతాయి.

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో సంస్కృతినీ ఎలా కాపాడుదాం? ఏ సంస్కృతినీ కాపాడుదాం? ఇరవై ఒకటవ శతాబ్దంలో భారతీయ సంస్కృతి అంటే మనమెలా అర్థం చేసుకుందాం? ఏ సంస్కృతి, ఏ భారతదేశం? ఈ అరవైయేళ్ళుగా ఎంతో శ్రమిస్తూ కాపాడుకుంటున్న మనదేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని ఎలా చూడాలి? ఖాదీ నేత చీరలాగానా, టెర్లినీ మిడ్డీలాగానా, ఎడ్లబందిని టాయోటా, మెర్సిడెస్ కార్ల కొత్త మోడల్ గానా? నిరక్షరాస్యత రాజ్యమేలుతున్న ఈ భారతదేశంలో శాస్త్ర, వైజ్ఞానిక, సాంకేతిక, వైద్య రంగాల్లో స్త్రీలు, పురుషులు ఘనమైన కృషి ఎలా కొనసాగిస్తున్నారనా. ఎలా చూడాలి? ఏదెనిమిదేళ్ళ వయసులో తిట్లూ, దెబ్బలూ తింటూ కొందరు బాల బాలికలు ప్రేమకు, అనుబంధాలకు దూరంగా బాలకార్మికుల్లాగా సరకయాతన ననుభవిస్తున్నందుకా? మరికొందరు, అదే వయసు పిల్లలు ఎయిర్ కండిషన్డ్ క్లూసు రూముల్లో గడుపుతున్నందుకా? లంచ్ టైమ్ లో తమ మొబైల్ ఫోన్లు ఉపయోగించి తల్లుల్ని పిలిపించుకుంటున్నందుకా? అదీ భారతదేశమే, ఇదీ భారతదేశమే. 'సత్య శివం సుందరం' ఇండియానే. 'ఛోళీ కె పీచే క్యా హై' - కూడా ఇండియానే. పాములు పట్టే వాళ్ళదీ భారతదేశమే. తపస్సు చేసుకునే మునీశ్వరులదీ భారతమే. వీటిలో ఏది

హక్కును కూలగొడితే దేశం కూలిపోతుంది!

నిజమైన భారతదేశం?

వెంట వెంట మారుతున్న రుతువుల్లాగా ఇక్కడి విధానాలు, పద్ధతులు మారుతూనే ఉంటాయి. ఇందులో ఏది భారతీయ విధానం? ఇదొక వెలుగునీడల సయ్యాట! గత చరిత్ర, ఆధునికత ఘర్షణపడుతుంటాయి. మూఢనమ్మకాలు, ప్రగాఢ విశ్వాసాలు, రవీంద్ర సంగీతం-గ్రామ్, సూఫీ-సియా-సున్నీ కులాలు, కంపూటర్లు, వాచకానిది ఒక ధోరణి, ఉపవాచకానిది మరో ధోరణి, కన్నీళ్ళు, ఆనందభాషాలు, నవ్వులు, రోదనలు, ప్రభుత్వాలు, విపక్షాలు, రిజర్వేషన్లు, కోటాలు, సంఘర్షణలు, తొక్కిపెట్టడాలు, ఆక్రమణలు, హామెబర్గర్లు- హరి ఓం హరిలు- సంస్కృతం- ఎస్సెమెస్లు- వానవాసనలు, సముద్రఘోషలు- ఒక విధానమంటూ లేక, ఎన్నో ఎన్నెన్నో భారతీయ కుడుతూనే ఉన్నాయి. నాడేం గర్వంతో పొంగిపోతూ, మరోవైపు చిరిగిపోతూ, వేడిగా, చల్లగా, వెలుగులు వెదజల్లుతూ, ముఖం మాడ్చుకుని, నిస్తేజంగా, ఆటవికంగా, అత్యాధునికంగా నాడేశం మెరిసిపోతోంది. అనాది కాలాల నుండి ఈ 21వ శతాబ్ది దాకా - నాటి సింధూ నాగరికత నుండి నేటి బ్లాటూత్ హ్యాండ్ సెట్ దాకా భారతదేశం అన్నీదీనీ చూసింది. అన్నింటినీ తనలో కలుపుకుంటూనే ఉంది. ఈ దేశంలో అన్ని భాషలకు, అన్ని సంస్కృతులకు, అన్ని విధి విధానాలకు, ముసుపులందరికీ చోటుంది. ఇక్కడ మతోన్మాదులుండొచ్చుగాక, కుల రాజకీయాలు రాటుదేలిొచ్చుగాక, గ్రామీణ జీవితాల్లో యింకా వెనకబడిన తనం ఉండొచ్చుగాక, సునామీలు రావొచ్చు,

అక్కడ నా దేశం భయరహితంగా తలెత్తుకు తిరగగలదో, అక్కడ జ్ఞానాన్ని స్వేచ్ఛగా, ఉచితంగా హాయిగా సంపాదించుకోగలమో.. అక్కడ ప్రపంచం సంకుచితత్వాలతో విడగొట్టబడదో, అక్కడ నిజాల అట్టుడుగు నుండి మాటలు వెలువడతాయో, అక్కడ రెక్కల కష్టం సామర్థ్యంతో పరిపక్వతను సాధిస్తుందో- అక్కడైతే 'మూల కారణం' వ్యతప్రాయమైన ఏ ఇసుకలోనో ఇంకిపోకుండా, తేటతేటగా, పారదర్శకంగా సెలయేరు వలె ప్రవహిస్తుందో.. అక్కడ - అక్కడ నా దేశం గురించి కలగంటున్నాను. అక్కడైతే వెనుక బడినతనముండదో, అక్కడ అభివృద్ధి చెందుతున్న మూడో ప్రపంచ దేశాలుండవో అక్కడ- అంతా... అంతటా ఒకే ప్రపంచమైన చోట, పిల్లలందరూ విద్యావంతులు కావాలి! మహిళలు ఆత్మగౌరవంతో వెలుగులోకి రావాలి. రైతులు బతకాలి. న్యాయం వర్ధిల్లాలి.. పేదలకు ఇళ్ళు, అందరి జీవితాల్లో ఆశ నిండాలి. రుణాలు, పేదరికం రద్దుకావాలి. 'ఆకలి' అనేది ఎవరూ పలకగూడని ఒక చెడ్డమాట కావాలి! పర్యావరణం పరిరక్షించబడాలి. ప్రేమించబడాలి. పునరుద్ధరించబడాలి. భూమి గాయాలు మాన్పాలి. నీరు మళ్ళీ స్వచ్ఛమవ్వాలి. అడవిలో పులులు

SUNDAY

విశాఖాంధ్ర

ఆదివారం
అనుబంధం

30 ఆదివారం,
ఆగస్టు 2020

3

దేవుడి హత్య

- శిఖా ఆకాష్

ఓకానొక విజ్ఞానాంధకార యుగాన నాలుగు పాదాలూ తెగిన దారులెంట నాలుగు భుజాలూ కలవని కాలాన పడి పడిగా... హదావుడిగాపెదవుల పడగలపైన ద్రోహలోకం మోహరాగం! కట్టూ... కట్టు మేడమీద మేడ కట్టు. గదులనిండా నోట్లకట్టలు పోగుపెట్టు. అబద్ధాల మీద నిజాలకు పాడె కట్టు. మానవతకు మనుగడలేని శాస్త్రీయ సమాధి కట్టు! ప్రపంచమొక కార్పొరేట్ వల ఏ కలగన్నా మృత్యువే పరామర్శిస్తుంది. ఒరోరి చావు దేవుడా! భయాన్నే మహారోగం చేసి నోట్లకట్టలకు ప్రాణాల్ని బలితీసి ఓరోరి కార్పొరేట్ కపట దేవుడా! రోగాల మాయావి మాంత్రికుడా! పొద్దున్నే లేచి లోకమంతా రోగమయం కావాలని మొక్కురా..బలిచక్రవర్తి!? శ్మశానాలు మొలుస్తున్నాయి!? రాక్షస జలగలు విజృంభిస్తున్నాయ్. సరబాముల పుట్టలు లేస్తున్నాయ్. దేహముక వ్యాపారశాల! నగరాల నిండా కార్పొరేట్ల మరణశాల!? నాగరిక వేషము పసందైన మోసం ధనదాహపు అవశేషం రోగముక అవకాశం. హంసలు తోడేళ్లయిన వైనం. మృత్యు దేవతలు నడయాడు కార్పొరేట్ సరకం!? ఏ తూకానికీ అందనిది లోకం పైసా తక్కినకు తప్పి! విరిగిన మనుషులు, కూలుతున్న వంతెనలు కాలుతున్న బంధాలు, తెగిపోయిన పాదాలు అపసవ్య పాఠాలు, అభద్ర తీరాలు గుర్తుపట్టలేని దారులు, కట్టుగొయ్య బతుకులు దిగులు నదుల ద్వీపమైపోయింది జీవితం శాస్త్రం బహుకరించిన మోసకారుడా నాగరికత నేర్చిన కాలనాగా వేగం కనిపెంచిన విధ్వంసకుడా ఓరోరి చావు దేవుడా హత్యల కార్పొరేట్ దేవుడా! పేదల ఆకలితీరదు ధనికుని అధికారం చావదు నీవున్న దేశంలో, ధర్మానికి కులముంది. న్యాయానికీ మతముంది. కార్పొరేట్ భాష తెలిసినోడికే ఈ నేలమీద శ్వాసించే, ఈ ప్రపంచాన్ని శాసించే బలముంది!? ఇంకెన్నాళ్ళీ మరణ యాతన ఎందాకీ మౌనారోదన? ఈ మేడలు కూలాలి, ఈ దోపిడీ ఆగాలి ప్రశ్నించే గొంతులు ఉప్పెనవ్వాలి. కార్పొరేట్ కలలకు ఈ దేవుడి హత్యలకు ఊరిగించాలి.

సోయ్ పాట్టీలు

కావలసిన పదార్థాలు

సోయా గుళికలు 100గ్రా, పచ్చి సెనగపప్పు నానబెట్టినవి 50గ్రా, బంగాళాదుంప ఒకటి, గుడ్లు రెండు, బ్రెడ్ ముక్కలు 75గ్రా, దనియాలు టీస్పూను, అల్లం ముద్ద రెండు టీస్పూను, పచ్చిమిరపకాయలు, ఎండుకారప్పొడి తగినంత, దనియాల పొడి రెండు టీ స్పూను, పసుపు కొంచెం, ఉప్పు తగినంత, సోయా రిఫైన్డ్ ఆయిల్ వేయించడానికి కావలసినంత

తయారుచేసే విధానం

సోయా గుళికలను గోరువెచ్చని నీటిలో పావుగంట నానబెట్టి తర్వాత నీటిని పిండిని వట్టూర్చి పెట్టుకోవాలి. సెనగపప్పును ఉడికించి మెత్తగా రుబ్బుకోవాలి. బంగాళాదుంపలను ఉడికించి తొక్కలు తీసి మెత్తగా చేసుకోవాలి. గుడ్లను ఉడికించి ముక్కల్లా చేసి పెట్టుకోవాలి. పచ్చిమిరపకాయలనూ సన్నగా తరిగి ఉంచుకోవాలి. పానెలో రెండు టీస్పూన్ల నూనె వేసి దనియాలు వేసి వేయించిన తర్వాత అల్లం వెల్లుల్లి ముద్ద, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు చేర్చాలి. తర్వాత కారప్పొడి, దనియాల పొడి, పసుపు వేసి బాగా కలపాలి. ఈ మిశ్రమంలో సోయాగుళికలు, సెనగపప్పు పిండివేసి బాగా మెత్తపడే వరకు ఉడికించాలి. ఇందులో బంగాళా దుంప మిశ్రమం, కోడిగుడ్ల ముక్కలు, ఉప్పు జతచేసి వేడి మీద గరిటెతో తిప్పుతుంటే పొడిపొడిగా అవుతుంది. గిన్నెను పొయ్యి మీద నుంచి దించి బ్రెడ్ ముక్కలు వేసుకోవాలి. మిశ్రమాన్ని ముద్దగా చేసుకుని చేతితో కట్టెట్లా తట్టుకుని నూనెలో వేయించుకుంటే కరకరలాడుతూ ఎంతో రుచిగా ఉంటాయి.

30-40 ఏళ్ళ క్రితం ఇళ్లలో వృధాగా పారబోసి కాలుష్యం కలిగించే చెత్త వుండేదికాదు. ఈ విషయం నేటి తరానికి తెలిసివుండదు. ఎవరైనా పెద్దవాళ్ళు చెబితే విని వదిలేస్తుంటారు. జంక్ ఫుడ్స్ నిజమైన అహారంగా భావించేవాళ్లే అత్యధికులున్న తరం ఇది. పాలను గాజు సీసాల్లో పట్టణాలు, నగరాల్లో అమ్మేవాళ్ళు. ఇక గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పాల అమ్మకాలు అతి తక్కువ. ఎక్కువ మంది జీవనం వ్యవసాయ ఆధారిత, దాని అనుబంధ పనులతో సాగేది. ఎక్కువ మందికి పశుపోషణ వృత్తి వుండేది. పాల అమ్మకం అరుదు. ఒకవేళ కొనుగోలు చేసిన ఏదొరకమైన పాత్రతో తెచ్చుకొనేవారు. పట్టణాలు నగరాల్లో పాలు తెచ్చుకొన్న సీసాలు భారీచేసి తిరిగి పాలకేంద్రాలకు తీసుకెళ్లి ఇచ్చి పాలున్న సీసాలు తెచ్చుకొనేవాళ్ళు. ప్లాస్టిక్ సంచుల్లో చెత్త తీసుకువెళ్లడం అప్పుడు వుండేదికాదు. కాలుష్య రహితంగా దీర్ఘకాలం జీవనం సాగించారు. నూలు, నార సంచులను పడేపడే వాడి వస్తువులు తెచ్చుకొనేవారు. ఒకవేళ అవిపాడైపోతే ఎరువుల దిబ్బల్లో వేస్తే ఎరువుగా మారిపోయేవి. గాజు సీసాలు, స్టీలు గిన్నెల్లో, బాక్సుల్లో వస్తువులు నిల్వ వుంచుకొనేవారు. ధాన్యాన్ని, గింజలను తదితర అన్ని ఆహార వస్తువులను బాగా ఎండబెట్టి నిల్వ వుంచుకొనేవాళ్ళు. దీనివల్ల అవి త్వరగా పాడయ్యేవి కాదు.

మీలో ఆందోళన ప్రభావం ఎంత?

జీవితమన్నాక కష్టనష్టాలు, సుఖదుఃఖాలు, ఒడిదుడుకులు సహజం. కష్టాలకు కుంగిపోవడం, సుఖాలకు పొంగిపోవడం మానవ నైజమే అయినా కొందరు అతిగా స్పందిస్తారనిపిస్తుంది. చిన్న చిన్న విషయాలకే బెంబేలు పడుతూ తీవ్రమైన మానసికాందోళనకు గురవుతూ ఉంటారు. ముఖ్యంగా ఆడవారు ఈ విషయంలో ముందే ఉంటారు. ఆందోళన కొందరిలో పైకి కన్పిస్తే మరికొందరు దాచడానికి ప్రయత్నిస్తుంటారు. తామెందుకిలా డీలాపడి పోతున్నామని కూడా ప్రశ్నించుకోవడం కద్దు. అటువంటి వారు ఈ కింది ప్రశ్నలు వేసుకొని తమను వేధించే ఆందోళన తీవ్రతను అంచనావేయవచ్చు.

1. అధిష్టం, జాతకం వంటివి నమ్ముతూ తరచు వారఫలాలు గమనిస్తూ నిట్టూరుస్తూ ఉంటారా? ఎ.అవును బి. కాదు
2. అనుకున్న విధంగా ఏ విషయమైనా జరగకపోతే గొడవ

చేస్తారా?

ఎ.అవును బి. కాదు

3. చట్నీ చెయ్యబోతే గ్రెండర్ పాడవటం, వంట చేస్తుంటే గ్యాస్ అయిపోవడం వంటి విషయాలకు రోజంతా మూడాఫ్ అవుతుందా?

ఎ.అవును బి. కాదు

4. ఏ విషయంలో బాధపడుతున్నా, కోపంగా ఉన్నా ఎవరితోనన్నా పంచుకోవాలనిపిస్తుందా?

ఎ.అవును బి. కాదు

5. మీ పట్ల ఇతరులు మంచిగా, ప్రోత్సాహకరంగా మాట్లాడితే ఏ పన్నెం చింతలు వేయాలనిపిస్తుందా?

ఎ.అవును బి. కాదు

6. మీరు ఇతరులకు చేసే సాయానికి ప్రతిగా వారినుంచి పొగడ్తులు ఆశిస్తారా?

ఎ.అవును బి. కాదు

7. ఇతరులు మీతో మాట్లాడకపోతే మీ తప్పేమిటా అని మధనపడతారా?

చెప్పాను. సంస్కృతి అంటే గతాన్ని వెంటబెట్టుకుని భవిష్యత్తులోకి పోవడం. ఎలాంటి భవిష్యత్తులోకి వెళ్ళాలన్నది మన నిర్ణయం, మన ఆశయం, మన గమ్యం... స్పష్టం కావాలి. ముందుగా మనల్ని మనం తెలుసుకుని, ఒకరిని ఒకరు ఎక్కువగా అర్థం చేసుకుని, మనం ఒక ప్రజాతంత్ర వ్యవస్థలో ఉన్నామని గుర్తెగగడానికి, సహనంతో మనలు కోవడానికి సంస్కృతి ఉపయోగపడాలి.

చెట్టుని చూడండి. ఆడవిని చూడండి. పచ్చని పంటపొలాలు, జలజలపారే సెలయేళ్ళు, మెరిసే ఎండ, అడవిలో సంతోషం పట్టలేక ఎగిరే క్రిష్ణ జింకలను చూడండి. సెలయేళ్ళ దగ్గర, నీటి ప్రవాహాల దగ్గర తల్లులు, పిల్లల్ని చంకనేసుకుని కుండలలో నీరు నింపుకుపోవడం, సూర్యుడు వంగి, భూమిని చూస్తూ ఉండడం..రైతులు పొలాలు దున్నుతున్నప్పుడు అడవులే కాదు, కొండలు, గుట్టలు కూడా పచ్చదనంతో నవనవలాడుతూ ఉన్నప్పుడు అక్కడ - ఏమీ జరగదు!

ఆనాడు ఏటీ వృధా అయ్యేది కాదు...!

అడవుల సరికివేత కారణంగా పలు ప్రాంతాల్లో ఆనాడు లభించిన బిలుసుపండ్లు, ఇరిక్యాయలు, నిమ్మి, జానపండు, బిక్కి పండ్లు, కలివే పండ్లు తదితర అనేక పండ్ల జాతులు అంతరించి పోతున్నాయి. వీటివల్ల వ్యర్థాలు అతి స్వల్పం. నూనె, నెయ్యి కావాలంటే స్టీలు క్యాన్లలో తెచ్చుకొనేవారు. నీళ్ళు తీసుకువెళ్లడానికి మర చెంబులు, ఇత్తడి, స్టీలుగ్లాసులు వాడేవాళ్ళు. భోజనానికి పళ్ళాలు, సామాహిక భోజ నాలకు ఆకులతో తయారుచేసి విస్తళ్ళు వుపయోగించే వారు. ప్రకృతికి దగ్గరగా వుండే ఈ జీవన విధానం వది లేసి ఆధునికం పేరుతో విధ్వంసకర జీవన విధానానికి అలవాటు పడిపోయాము. మళ్ళీ మనం ఆరోగ్యకరమైన జీవనం కొరుకొంటే పాతలో, వున్న మేలైన పద్ధతి వునరుద్ధరించుకోవాలి. పాలకులు ప్రజారోగ్యాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని విధానాలు రూపకల్పన చేసి అమలుచేయాలి.

- టి.వి. సుబ్బయ్య

ఎ.అవును బి. కాదు

8. చిన్న విషయాలకే ఇంట్లో వాదనకు దిగుతారా?

ఎ.అవును బి. కాదు

9. ఎదుటివారి తప్పుల్ని క్షమించాలనుకున్నా, మరిచిపోవడం కష్టంగా ఉందా?

ఎ.అవును బి. కాదు

10. మీ తప్పులను ఎదుటివారు వేలెత్తి చూపితే కోపగించుకుంటారా?

ఎ.అవును బి. కాదు

పై పది ప్రశ్నల్లో సమాధానాలుగా కనీసం అరింటికి 'ఎ'లు వస్తే మీలో విపరీతమైన ఆందోళన ప్రభావం ఉందని చెప్పవచ్చు. ప్రతి చిన్న సమస్యకు తీవ్ర ఆందోళనకు గురవుతుంటారు. ఇతరుల నుంచి మీరు ఎక్కువగా సహకారాన్ని ఆదరణనూ కోరుకుంటున్నారని అర్థం.ఇదంత మంచిది కాదు. ఇతరులకు సాయం చేయడంలో గల ఆనందాన్ని పొందండి. వారి మెప్పు, పొగడ్తుల కోసం కాక చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరించండి.

ఏమీ కాదు!! నువ్వు కలగనంతవరకు, కలగనడం ఎలాగో నీకు తెలియనంత వరకు అక్కడ ఏమీ జరగదు- అయితే రాజకీయ, పరిపాలనా వ్యవస్థలు రిమోట్ కంట్రోల్ తో నీతో కలలు కనిపించే నీ మెదడు జీవకణాల్ని నాశనం చేస్తూనే ఉంటాయి. అయితే కొన్ని కలలు తప్పించుకుని బయటపడతాయి. అట్లా తప్పించుకుని బయటపడడ కలల వెంట నేనె వ్వుడూ పరిగెత్తుకుంటాను. ఈ మానవాళి సజీవంగా కొనసాగాలంటే కలలుగనే హక్కు తప్పకుండా ఉండాలి. వ్యక్తిగత స్థాయిలో, ప్రపంచస్థాయిలో ప్రతివారూ తమ తమ కలల్ని కంటున్నప్పుడు... పరిపాలనా వ్యవస్థ కలలుగనే నీ హక్కును కూలగొడుతుంటే ఏమవుతుంది? వ్యక్తులు కూలిపోతారు. దేశాలు కూలిపోతాయి. మొత్తానికి మొత్తంగా ప్రపంచమే కూలిపోతుంది. కలలు కనడమన్నది మనందరి ప్రాథమిక హక్కు. దాన్ని మనం కాపాడుకోవాలి.

- సుప్రసిద్ధ సాహితీవేత్త, జీవశాస్త్రవేత్త

డాన్లు - పోలీసులు - నేతలు

(రెండవపేజీ తరువాయి)

రాయ్ ని మున్నా భజరంగి చంపాడన్న ఆరోపణ ఉంది. 2018లో భజరంగి తనకు సంబంధం లేని ఒక ఘటనలో హత్యకు గురయ్యాడు. భాగ్ పట్ జిల్లాలో సునీల్ రధి భజరంగిని హత్య చేశాడు. అనంతరం అతను ముంబయికి పారిపోయి డి- కంపెనీలో చేరినట్లు పోలీసు వర్గాలు తెలిపాయి. 1993లో ముంబయిలో జరిగిన వరుస బాంబు ప్రేలుళ్ల ఘటన తరువాత డాన్ దాపూద్ నుంచి బ్రిజేష్ విడిపోయాడు. 1992లో బ్రిజేష్ తన సహచరుడితో సహా ముంబయిలోని ఒక్క హాస్పటల్ లో డాక్టరు అవతారమెత్తి అరుణ్ గవాలి గ్యాంగ్ కు చెందిన ఒకరిని, ముగ్గురు పోలీసులను, ఇద్దరు రోగులను కాల్చి చంపాడు. ఆయో రాజకీయ పార్టీల తన మనుగడ కోసం ఇలాంటి వాళ్ళని పెంచి పోషిస్తున్నాయి.

1996లో జరిగిన ఎన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా కల్యాణ్ సింగ్ గుండాలను జైలునుంచి విడుదల చేస్తానని బహిరంగంగానే ప్రకటించాడు. ఒకనాటి ప్రతాప్ ఘర్ ప్రాంతంలోని బద్రి రాచరిక వ్యవస్థకు చెందిన రఘువీర్ ప్రతాప్ సింగ్ అలియాస్ రాజాభయ్యను కూడా మాఫియా దాన్ గానే మీడియా, ఆయన ప్రత్యర్థులు చిత్రికరించారు. 1997లో రాజాభయ్య కుండా అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం నుంచి ఎంఎల్ఎగా గెలుపొంది క్యాబినేట్ మంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. ముఖ్యమంత్రి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు కోసం రాజాభయ్య మద్దతును కోరినప్పుడు ఆయనతో పాటు ఆయన సహచరులు ఇద్దరికి మంత్రి పదవులు ఇచ్చారు.

ప్రధాన ప్రపంచంలోకి గ్యాంగ్ లార్డ్స్

బ్రిజేష్ తో పాటు లక్ష్మో యూనివర్సిటీ విద్యార్థి నాయకుడిగా ఉండి మాఫియాగా మారిన ధనుంజయ్ జాన్ పూర్ నుంచి రెండుసార్లు ఎంఎల్ఎగా ఒకసారి ఎంపీగా గెలుపొందారు. బీఎస్పీ అధికారంలోకి వచ్చాక 2007లో ఆ పార్టీలో చేరాడు. రాజకీయాలలో క్రియాశీలంగా ఉంటూనే సామాజిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటూ పేదలకు సహాయం చేయడం ద్వారా ముఖ్యమంత్రి మాయావతి ప్రశంసలు కూడా అందుకున్నారు. ఆమె ధనం జయ్ ని 'రాబిన్ హుడ్' అని పిలిచేవారు. మాఫియాగా వున్న అనేకమంది 'బాహు బలులకు' ఎన్నికల్లో అవసరమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని కూడా చేశాడు. ఎన్ఆర్ హెచ్ఎం కుంభకోణంలో ధనుంజయ్ పాత్ర వెలుగుచూసిన తరువాత పార్టీనుంచి బయటికి పంపించారు. రెండు హత్యలకు సంబంధించిన కేసుల్లో 2011 డిసెంబరులో అతడ్ని అరెస్టు చేశారు. కాంగ్రెస్ ప్రజాదరణ కోల్పోయిన తరువాత రాష్ట్రంలో వేగవంతంగా అనేక ఘటనలు, మలుపులు చోటుచేసుకున్నాయి.

కరుడుగట్టిన దోపిడీ దొంగ పూల దేవిని సమాజ్ వాది పార్టీలో చేర్చుకున్నారు. ఎందుకంటే వెనుకబడిన నివాసి కులానికి చెందిన ఓట్లు అత్యధికంగా వుండటమే కారణం. ఈ పార్టీకి మరో గ్యాంగ్ స్టర్

బ్రిగండ్ దుదువా మద్దతు పలికాడు. తను ఇప్పుడు చనిపోయాడు. దుదువా కూర్మీల ఓట్లు సంపాదించేందుకు ఉపయోగపడ్డాడు. బీఎస్పీ, బీజేపీలు కులం, నేర నేపథ్యం వున్నవారిని పార్టీలో చేర్చుకొని పోషించాయి. ఈ రెండు పార్టీలు నేరగాళ్ళను చేర్చుకోవడం అత్యంత

కొంతమంది నేరస్థులు బాలివుడ్ సినిమాల దృశ్యాల పట్ల బాగా ఆకర్షితులయ్యారు. ఇటీవల ఎన్కౌంటర్ లయిన వికాస్ దుబే నటుడు సన్నిడియోల్ నటించిన లర్జన్ వండిట్ సినిమాను వందసార్లకు పైగా చూశాడు. ఈ సినిమా చూసిన తరువాతనే దుబే రాజకీయాల్లో ప్రవేశించాడు. పోలీసులు అతన్ని వండిట్ అని పిలిచేవారు.

వేగంగా జరిగింది. అయితే నేరగాళ్ళను తాము చేర్చుకోలేదని ఈ పార్టీల నేతలు మాట్లాడుతుంటారు. రెండూ పార్టీలలో ఎక్కువగా బీజేపీ నేరగాళ్ళను చేరదీసింది. ఎస్పీ, బీఎస్పీ, బీజేపీలు ఎక్కువ నేరగాళ్ళను రాజకీయాల్లోకి తీసుకువచ్చాయని కాంగ్రెస్ నాయకుడు నురేంద్ర రాజ్ పుట్ ఆరోపిస్తున్నారు. 1980లలో హరిశంకర్ తివారిని కాంగ్రెస్ తన పార్టీలో చేర్చుకున్న తరువాతనే మాఫియా గ్యాంగ్ లు పెరిగాయన్నది తక్కిన పార్టీల ఆరోపణ. అయితే 1980 తరువాత కాంగ్రెస్ అధికారంలో లేనందున దానిపై ఆరోపణలు చేయడమేమిటని కొందరు కాంగ్రెస్ నేతల సమర్థింపు. రాహుల్ గాంధీ వచ్చిన తరువాత రెండేళ్ళపాటు జైలుశిక్ష అనుభవించిన నేరస్థులను ఎన్నికల్లో పాల్గొనకుండా చేయాలని పిలుపునిచ్చారు. దుబే బిక్రూ గ్రామంలోనేగాక చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాల్లో రాజకీయ నాయకుడిగా అవతారమెత్తి బీఎస్పీ కోసం బ్రాహ్మణ ఓట్లను సమీకరించేవాడు. గ్రామ ప్రధాన్ గా బిజ్జె, జిల్లా పంచాయత్ సభ్యుడిగా 15 ఏళ్ళు ఉన్నాడు. 1980లలో బిడన్ సింగ్ బడో, అతని గురువు సుశీల్ మూచిలంటి మాఫియా పోలీసులతో అనేకమార్లు తలపడ్డారు. రాజకీయ ప్రత్యర్థులను హత్యగావించడం, తమకు అండగా నిలిచే నాయకుల కోసం ఓటర్లను సమీకరించడం లాంటి పనులు చేసిన మాఫియా అనేక ప్రాంతాలలో రాజకీయ అవతారమెత్తింది. ఈ పనుల వల్ల గ్యాంగ్ లార్డ్స్ అదే సమయంలో నాయకులు ప్రయోజనం పొందేవారు. అవారంగా డబ్బు చేతులు మారేది.

కులం, నేరం

నేరాలకు నిలయమైన రాష్ట్రంలో కులం రాజకీయాలలో కేంద్ర స్థానం వహించింది. దుబే బ్రాహ్మణుడు అతను గ్యాంగ్ స్టర్ గా విలిన ప్రాంతంలో అత్యధికము బ్రాహ్మణులే ఉన్నారు. పోలీసుస్టేషన్

వారిదే ఆధిక్యత. దూబే ఎన్కౌంటర్ తర్వాత ఫేస్ బుక్ లో బ్రాహ్మణుల ఆగ్రహవేశాలు వైరల్ అయ్యాయి. “మీరు కేవలం వికాస్ దుబేను మాత్రమే కాదు చంపింది వాస్తవంగా బ్రాహ్మణుల విశ్వాసాన్ని అంతం చేశారు. మీరు దుబేనుకాదు, మా విశ్వాసాలను హతం

చేశారు. మిశ్రాలు, పాండాలు, చౌదేలు, తివారీలు, భూమిహార్లు, బ్రాహ్మణులు పరశురాముడు ఎవరికి వ్యతిరేకంగా పోరాడారో గుర్తు తెచ్చుకొండి” అంటూ ఫేస్ బుక్ లో ఒక పోస్టు పెట్టారు. అతనిపైన సినిమా వస్తే థియేటర్లను కాల్చి వేస్తామని అని ఆగ్రహంతో స్పందించారు. పోలీసులపై ఒత్తిడి తీసుకు వచ్చేందుకు కులాన్ని గట్టిగా వినియోగించారు. నాయిదా, గ్రేటర్ నాయిదా, ఘజియాబాద్, బులంద్ షహర్, మీరట్ ప్రాంతాల్లో జాట్లు, గుజ్జర్లు నేర సామ్రాజ్యాన్ని సృష్టించారు. పోలీసులతో కలిపి “నేరా సర్గధామాన్ని” సృష్టించుకొన్నారు. ఈ ప్రాంతం సంపద్యంతమైనది. నేరాలకు పెట్టుబడులు పెట్టడం ద్వారా దానికి అనేక రెట్లు ఎక్కువ ఆదాయం పొందడం అలవాటుగా మారిపోయింది. కులం, రాజకీయాలు పెనవేసుకుపోయాయి. స్థానిక పోలీసులలో ఎక్కువమంది దుబే కులంవారనని, చౌబెహార్ కాల్పులపై జరిగిన దర్యాప్తులో కులం బలమైన శక్తిగా వుందని సృష్టమైనట్లు ఉన్నతస్థాయి పోలీసు అధికారి తెలిపారు. స్థానిక పోలీసులంతా దుబేకు అండగా ఉన్నారని ఆయన చెప్పారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాల్లోను బలంగా ఉన్న కులాలు అధిపత్యం చెలాయిస్తున్నాయి.

తూర్పు యూపీ ప్రాంతంలో భూమిహార్లతో రాకూర్లు, బ్రాహ్మణులు ముఖాముఖి తలపడతారు. హరిశంకర్ తివారి అనే క్రిమినల్ కి బ్రాహ్మణుల అండదండగా ఉంది. సంజయ్ షాహికి రాకూర్లు వెన్నుదన్నుగా ఉన్నారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో మైనారిటీలు అధికంగా ఉండి ముక్తారి అన్నారికి నీడగా వుండేవారు. రాజభయ్య ప్రతాప్ ఘర్ ఏరియాలో కనీసం ఐదు అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాలలో మంచి పలుకుబడిని సాధించాడు. అతనితో పాటు బ్రిజేష్, ధనుంజయ్ లు. రాకూర్ మాఫియా హడలెత్తిస్తారు. ఎన్నికల్లో ఇతర కులాల అభ్యర్థులను

ఓడించేందుకు వీరు తమ కులానికి చెందిన వారికి బాగా ఉపయోగపడతారు. రాష్ట్ర పశ్చిమ ప్రాంతంలో జాట్లు 6శాతం, గుజ్జర్లు 4 శాతం ఉన్నప్పటికీ గ్యాంగ్ స్టర్ల మూలాలు ఎక్కువ వీరివే వున్నాయి. సుందర్ భటి, సునీల్ రధిలు (భాగ్ పట్ జైలులో మున్నా భజరంగిని హతమార్చాడు) గుజ్జర్లే. సుశీల్ మూచ్, బిడన్ సింగ్ బిడూ జాట్లు. ఒకనాడు మాఫియా కింగ్ గా వెలిగిన మదన్ భయ్య రాజకీయ నాయకుడయ్యాడు. బ్రాహ్మణుల ఓట్లకోసం మాయావతి దుబేను సాధనంగా ఎంచుకున్నారు. సామాజిక ఇంజనీరింగ్ వ్యూహంతోనే మాయావతి 2002లో మెజారిటీ సీట్లు గెలుచుకొని అధికారం పొందారు.

దుబెహార్ లో దుబే అతని అనుచరులు కలిసి 8మంది పోలీసులను హతమార్చారు. ఒక ఇంటిలో గాలించేందుకు వెళ్లిన పోలీసులను చంపివేశారు. ఈ ప్రాంతంలో పోలీసులను దుబే తన గుప్పిట పెట్టుకున్నాడు. అందువల్ల దాడికి పోలీసులు వస్తే ఆ సమాచారం ముందుగానే దుబేకు తెలియాలి. పోలీసు గ్రూపుల మధ్య విభేదాలు 8మందిని హతమార్చడానికి దోహదం చేసింది. పోలీసులు తమ, తమ కుటుంబీకుల ప్రాణాల రక్షణ కోసం అనివార్యంగా మాఫియాకు అనుగుణంగా నడుచుకుంటారు. ఇక రాజకీయ నాయకులు మాఫియాకు రక్షణగా ఉంటారు. అయితే స్థానిక పోలీసులతో కుమ్మక్కైతేనే గ్యాంగ్ స్టర్లు తమ పనులు సాఫీగా సాగిస్తారు. ఆయో పార్టీల నేతలు కూడా పోలీసు అధికారులకు, మాఫియాలకు అనుకూలంగా ఆదేశాలిస్తుంటారు. అలాగే తహసిల్దార్లు, దిగువస్థాయి న్యాయ అధికారులను కూడా గ్యాంగ్ స్టర్లకు అనుకూలంగా నియమిస్తారు. రాజకీయ అండగలిగిన నేరస్థులు తమపై కేసులు జాప్యం చేయాలని లేదా ఛార్జీషీట్లు లోపలతో దాఖలు చేయాలని పోలీసులను ఆదేశిస్తారు. కోర్టులు సహజంగానే ఛార్జీషీటు సక్రమంగా లేని కేసులను విచారించినా అవి నిలవవు.

11మంది రాజకీయ నాయకులు, ఐదుగురు ఉన్నతాధికారులు తనకు స్నేహితులని దుబే ఎన్కౌంటర్ కు ముందు పోలీసు ఇంటరాక్ షన్ లో చెప్పాడు. రాష్ట్రంలో యోగి ఆదిత్యనాథ్ పాలనలో గ్యాంగ్ లుల హతమార్చేందుకు పోలీసులకు పూర్తి స్వేచ్ఛనిచ్చారు. గత రెండేళ్లలో 100మందికి పైగా గ్యాంగ్ స్టర్లను, నేరగాళ్ళను పోలీసులు ఎన్కౌంటర్ చేశారు. 8వేలమందిని అరెస్టు చేశారు. ప్రస్తుత అసెంబ్లీ 143 మంది నేరగాళ్ళ జాబితాలో ఉన్నారు. 114మంది బేజేసీ ఎంఎల్ఎలు వీరందరిపై క్రిమినల్ కేసులున్నాయి.

ఆదివారం అనుబంధం

30 ఆదివారం, ఆగస్టు 2020

5

ఇంత వర్ష కాలం

చినుకు వొళ్ళు విరుచుకుని మట్టి మాగాణిని తట్టిలేపింది .

ఆకు పచ్చని కళ్ళు ఆశ గా మెరిసాయి .

నీటి సుక్కకు ఒళ్ళు జలదరించింది .

తొలినాళ్ళ వానస్పర్శ ప్రకృతిని ముస్తాబు చేసింది .

ఈ మౌన ప్రపంచం కనిపించని క్రిమి గుప్పిట్లో దాగుంది .

మాటలు జారలేవు . కళ్ళు తదేకంగా చూడలేవు ముక్కు ఏ పరిమళానికి దగ్గర కాలేదు .

అధిపత్యం పోరు తలకెత్తుకుని జీవాయుధాల్ని చుట్టుకుని సమయం విస్తరణ వాదాన్ని కాంక్షిస్తూ ఒక యుద్ధానికి తెరలేపుతోంది .

దాడిజి సామాన్యుడి బతుకు మీద జరుగుతోంది .

ఇంత వర్షా కాలం ఇన్ని ముడులు విప్పుకుని బతుకుని ఆస్వాదించడం కాలమనే నదికి ఎదురీదినట్లే వుంది .

- గవిడి శ్రీనివాస్
7019278368,
9966550601

ఆదివారం అనుబంధం

6 | 30 ఆదివారం,
ఆగస్టు 2020

అదరహేవా..

వాతావరణ ప్రభావానికి.. కాలుష్యానికి విపరీతంగా స్పందిస్తాయి పెదవులు. కొందరికైతే ఏ కాలంలోనైనా సరే పెదవులు ఎండిపోయి.. చర్మం అంతా పొలుసులు రేగినట్లు ఉంటాయి. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించాలంటే చక్కని సంరక్షణ చర్యలేకాదు.. సమతుల్యహారం కూడా తప్పనిసరి అంటున్నారని నిపుణులు.

పెదకులా జరగుతుందంటే..

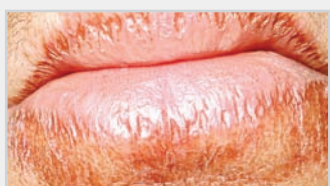
- చౌకబారు లిప్స్టిక్లు ఇతర సౌందర్య సామగ్రి వాడటం.
- ఒక్కోసారి మనం వాడే టూత్ పేస్టు రంగు కూడా ఇబ్బంది పెడుతుంది.
- కొన్ని రకాల సబ్బులు సైతం పెదవులను పొడిబారిపోయేలా చేస్తాయి.
- పొగతాగటం, బి విటమిన్ లోపం, ఎలాంటి విటమిన్ సప్లిమెంట్ లేకుండా యాంటీబయోటిక్స్ వాడటం.
- శారీరంలో తేమ తగ్గిపోయినా ఇదే పరిస్థితి తలెత్తుతుంది.

ఏం చేయాలంటే..

- మేకప్ ను తుడిచేసుకునేటప్పుడు.. లిప్స్టిక్ ను సంపూర్ణంగా శుభ్రపరచుకోవాలి.
- బాదంనూనెతో సమృద్ధమైన ఏదైనా క్రీమును రాత్రి నిద్రపోయే ముందు పెదవులకు రాసుకోవాలి.
- దీనివల్ల పెదవుల రంగు కూడా బాగా మెరుగుపడుతుంది.
- సబ్బు పడకపోతే వాడడం మానేయాలి. ఫేస్ వాష్ ను అలవాటుచేసుకోవాలి.
- పెట్రోలియంజెల్లినీ కానీ.. వేజలైన్ కానీ నిత్యం వాడాలి.

ఆహారం.. జాగ్రత్తలు

- బి విటమిన్ అధికంగా ఉండే ఆహారాన్ని తీసుకోవాలి.
- మొలకెత్తిన చిక్కుడు జాతి గింజలు బ్రేక్ ఫాస్ట్ లో తప్పనిసరిగా తీసుకోవాలి.
- ఇలా ఇష్టంలేనివారు బి కాంప్లెక్స్ మాత్రలను వేసుకోవచ్చు.
- వారంలో కనీసం మూడుసార్లు ఆకుకూరలు తినాలి
- మాంసాహారులైతే లివర్ బాగా తీసుకోవాలి

ననుగన్న నాతల్లి నా విశాలాంధ్ర

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, ఏలూరు నించి

కృష్ణా జిల్లా, విజయవాడ, ఏలూరురోడ్డు మీదికి...

సరిగ్గా యాభై సంవత్సరాల క్రితం... సుబ్బామ్మదేవి హైస్కూల్లో పదోతరగతి ముగించి, పరీక్షలు రాసి, కొన్నాళ్లు ఏలూరు లోనే వున్నాక, 1971 జూన్ లో విజయవాడ ప్రయాణం.

ఏలూరు నుంచి కేవలం 40 కి.మీ. దూరం.

అప్పుడు రైలు చార్జీ రెండు రూపాయలు!

పవర్ పేట స్టేషన్లో రైలెక్కితే, ఏ మాస్కోకో వెళుతున్నట్లు సుదీర్ఘంగా అనిపించిందా ప్రయాణం.

విజయవాడ చుట్టుగుంటలో మాది చిన్నజిల్లు.

నేను బాగా సన్నగా, సల్లగా, unimpressive గా ఏలూరు కలుగులోంచి బెజవాడ రోడ్ల మీదకొచ్చిన ఎలుకలా వుండేవాణ్ణి. చుట్టుగుంట చౌరస్తా పక్కన వున్న ఖాళీ స్థలంలో రోజంతా జీడిపిక్కులు కాలుస్తూ వుండేవాళ్ళు. కాల్చిన జీడి వాసన తోడురాగా రెండు నిమిషాలు నడిస్తే విశాలాంధ్ర దినపత్రిక ఆఫీసు.

ఎప్పుడు తీరిక వుంటే అప్పుడు విశాలాంధ్రకి వెళ్లడమే నా పని. అలా అయిదు సంవత్సరాలు ఇంటర్, డిగ్రీ అయిపోయేదాకారెగ్యులర్ గా విశాలాంధ్రకి వెళ్ళాను. ఎప్పుడూ నడిచివెళ్లడమే. విశాలాంధ్ర విలేకరులు సైకిళ్ళమీద తిరుగుతుండే వాళ్ళు. అప్పట్లో ఈ దిగువ మధ్యతరగతి ఉద్యోగులకి స్కూటర్ ఒక లగ్జరీ! చుట్టుగుంట సెంటర్ నించి రైస్ కి తిరిగి విశాలాంధ్ర వీధిలోకి వెళ్ళాలి.

అది చాలా కీలకమైన రోడ్డు. 15 ఏళ్ల వయసున్న నేను, లలలా అని పాడుకుంటూ వెళుతుంటే, మదత సలగని ఇస్మీ పంచె, తెల్లని చొక్కాతో, మెరుస్తున్న బట్టతలతో తుమ్ముల వెంకట్రామయ్యగారు నడుస్తూ వుండేవారు.

“ఎగరాలి... ఎగరాలి మన ఎర్ర జెండా అదురు బెదురూ లేక అడ్డేదియును లేక... ధనికస్వామ్యమృంత దగ్ధమై పోవాలి...” అని రాసింది ఈ సామాన్యుడూ, నోరెత్తి ఎవర్నీ ఒక్క మాట అనని గొప్ప సంస్కారి, యా పెద్దాయనేనా అనిపించేది. మరోరోజు వేములపల్లి శ్రీకృష్ణ... తెల్లపంచె.. మోచేతులదాకా ముడిచిన తెల్ల గ్లాస్కో చొక్కా కళ్ళజోడు లోంచి ఒక brilliant intellectual lookతో ...

వీరరక్తపుధార వారబోసిన సీమ పలనాడు నీదెరా వెలనాడు నీదెరా బాలచంద్రుడు చూడ ఎవడోయి తాండ్రపాపయకూడ నీవోడోయి చెయ్యైత్తిజైకోట్టు తెలుగోడా... అని అంత forceతో రాసింది ఈ బిక్కు పల్చని సున్నితమైన అందమైన శ్రీకృష్ణ గారేనా అని నాకు ఒకటే ఆశ్చర్యం!

కవిత్యం లో ‘ఎర్రజెండాలు’ ఎగరేసిన గంగినేని వెంకటేశ్వరావ్ వినుకొండనుంచి వచ్చివెళుతుండేవారు.

వర్తధర్మాలన్న ఉక్కు చట్రముపగిలి మాలకన్నుదాసు మనసైన సుతుడుగా

వీరవైష్ణవమొచ్చెనూ... పలనాట బ్రహ్మాన్న కలిగితలో పలనాడు వెలలేని మాగాణి రా...

అనిరాసిన రెజండరీ కామ్రేడ్ పులుపుల వెంకటశివయ్య నెమ్మదిగా విశాలాంధ్ర మెట్టుఎక్కుతూఉండేవారు.

రచయిత్రి వాసిరెడ్డి సీతాదేవి వచ్చి జోషి గారితో మాట్లాడి వెళ్లేవారు. అప్పటికి ఆమె నవల ‘మరిచిక’ నిషేధించారో లేదో మరి.

కవయిత్రి మందరపు హైమవతి మోహన్ ని కలిసి మాట్లాడుతుండేది.

‘మృత్యుంజయుడు’ నవలతో పేరుపొందిన బొల్లిముంత శివరామకృష్ణ ‘ప్రగతి’ వారపత్రిక కు ఎడిటర్ గా ఉండేవారు. జర్నలిస్టు గుట్టంకొండశ్రీకాంత్ ఆయనకి అసిస్టెంట్. మనుషులుమారాలి సినిమా మాటలరచయితగా బొల్లిముంత ప్రసిద్ధులు.

విశాఖ నుంచి వచ్చే చందుసుబ్బారావు, లేత మేకమాంసంలాంటి కవులు ఖాదర్, గులాం గౌస్ ల రూంలో దిగేవాడు.

చందుఅంటే nonstop కబుర్లు, కవిత్యం, మిమిక్రీ. శ్రీకృష్ణార్జున యుద్ధం సంక్షిప్తశబ్దచిత్రం అరగంటలో వేసి చందు తెగనవ్వించేవాడు.

మాస్కోలో బ్రెజ్జెవ్ తో చర్చించి, ఢిల్లీ లో ఇందిరాగాంధీ తో మాట్లాడి, నేరుగా విశాలాంధ్రకి వచ్చేవాడు చంద్ర రాజేశ్వరరావు. మోహన్ పలకరిస్తే, నాన్న ఎలా ఉన్నాడు అని అడిగే వారాయన.

కమాండర్ ఇన్ ఛీఫ్ రావిసారాయణ రెడ్డి దగ్గర నించి ఎద్దుల ఈశ్వర్ రెడ్డి దాకా, ఆరుద్ర నించి కొల్లాయి గట్టితేనేమి మహీధర రామ్మోహనరావు దాకా... అందరూ విశాలాంధ్ర కు వచ్చేవాళ్ళే.

ఇంకోరోజు, టక్ చేసుకుని, హుషారుగా వుండే రాంభట్ల కృష్ణమూర్తి, పిచ్చి సిగరెట్ కాలుస్తూ...

అదే అదే పతాక జైత్రయాత్ర సాగుతోందిరా... పదే పదే రణానికై నగర మోగుతోందిరా!

మార్చింగ్ సాంగ్ రాసినవాడు. పంచచామరం అంటే రాంభట్లకి పంచప్రాణాలని నాకు తర్వాత రోజుల్లో తెలిసింది.

ఒక లెదర్ బ్యాగ్ పట్టుకుని

గంభీరంగా, ఓ పెద్ద మనిషి నడిచి వస్తుండేవాడు. నిండైన విగ్రహం.

హృదయంతో నవ్వి పలకరించే నాయకుడు...

నీలం రాజశేఖర్ రెడ్డి. పొలిటికల్ క్లాస్ చెబుతుంటే చూడాలి... The British is - maritime imperialism అని మొదలుపెట్టి మెన్సురైజ్ చేసేవాడు.

సంపాదకుడు రాఘవాచారి సరే సరి... తెల్లచొక్కా తెల్లఫ్యాంట్ బ్రేడ్ మార్క్ బట్టతల, ఎడం చేతి వేళ్ళ మధ్య కాలుతున్న సిగరెట్, అందమైన మనిషి ఇంటిపేరు చక్రవర్తుల అనీ, ఆయన తెలంగాణా జనగామ వాడనీ నాకు అప్పటికి తెలీదు.

బురదలోన కెండామర పుట్టినట్లు ఈ కుళ్లిన సంఘం గర్భం చీల్చుకు సమధర్మం ప్రభవించును...

అని ఆక పెట్టిన గజ్జెల మల్లారెడ్డి హుండాగా నడుస్తూ, ఏం కామ్రేడ్ అంటూ అప్యాయంగా పలకరించేవాడు.

అప్పుట్లో విశాలాంధ్రకి వచ్చివెళ్లే యంగ్ అండ్ బ్యూటీఫుల్ నాయకుల్లో బాగా ఆకర్షించినవాడు సురవరం సుధాకర్ రెడ్డి, వెరి కర్ణియన్, ఛార్మింగ్, అయిస్కాంతం చిరునవ్వు... కమ్యూనిస్ట్ నాయకుడిలా కాకుండా ఓ పెద్ద మల్చి నేషనల్ కంపెనీ సీఈఓలా గ్లామరస్ గా ఉండే వాడాయన.

సుధాకర రెడ్డి గారు మోహన్ కి మంచి ఫ్రెండ్.

ఆయన కబుర్లు, కంపెనీ లైవ్ గా ఉండేవి.

రామచంద్రపురం నుంచి కవి అధృష్ట దీపక్ వచ్చేవాడు. గలగలా గంగమ్మ కదిలి పోతుంటే.... మిలమిలా నీ మేను మెరిసిపోతుంటే...

రెప్పావాలక్ నేను నిన్నే సూత్తంటే... యేరే సార్గం ఇంకా ఎక్కుడున్నాడే... ఎక్కాడున్నాడే... అంటూ కవ్వించే జనపదాలు పాడేవాడు.

నర్సాపురం నుంచి రచయిత ఎంజి రామారావు, దర్భుకుడు ధవళనత్యం వచ్చేవాళ్ళు..

ఓ ఓ ఓ... లగిజిగి లగిజిగి లంబాడీ తకిట తకిట తక తాళం వేస్తు తిరగబడర అన్నా ఓ... ఓ... తిరగబడర అన్న అంటూ దుమ్మురేపుతూ పాడి వూగించేవాడు

- తాడి ప్రకాశ్
సీనియర్ జర్నలిస్టు

ధవళ.

ఇలా ఆ రోడ్డు మీద ‘విశాలాంధ్ర’ కి వెళ్ళే కవులు రచయితలు, నాయకులు, గాయకులు, ప్రజా నాట్యమండలి ఆర్టిస్ట్ లు, మహిళా ఉద్యమకారులు... ఇలా ఎంతమంది... ఎంత కోలాహలం!

ఒక ఊపు, ఒక ఉత్తేజం, ఒక విశ్వాసం, ఆశల జెండాల రెపరెపల ఉద్వేగంతో నడిచే వందల వేల ఉద్యోగ్ను హృదయాల ఊరేగింపు.

అది కేవలం ఒక దిన పత్రిక కార్యాలయం కాదు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ headquarters. కొత్త ఆలోచనలను యిచ్చి ఉద్యమాలని నిర్మించే కర్మాగారం. పోరాటాలను తయారు చేసే ఫ్యాక్టరీ.

జనం కోసం నిర్విరామంగా మోగే ఒక నగారా.

పార్టీ, విద్యార్థి, యువజన, మహిళా, కార్మిక, కర్షక సంఘాల్ని, ప్రజానాట్యమండలి కళాకారుల్ని, వేలమందిని ఊగించే గాయకుల్ని తన చుట్టూ తిప్పుకునే కేంద్రబిందువు!

అప్పుట్లో ‘విశాలాంధ్ర’ అంటే ఒక విద్యుదావేశం!

తాడి అప్పల స్వామి అబ్బాయి గా, ఆర్టిస్ట్ మోహన్ తమ్ముడుగా, ‘విశాలాంధ్ర’ లోపల స్వేచ్ఛగా తిరగడానికి నాకు లైసెన్స్ వుండేది. విశాలాంధ్ర గేట్ మాన్ నించి, ప్రొడక్షన్ ఇంచార్జి, ఎడిటర్, జనరల్ మేనేజర్ అందరికీ నేను తెలుసు. కేవలం కమ్యూనిస్టు ప్రాపగండా కరపత్రం అయిన విశాలాంధ్రకి మరో ప్రత్యేకత వుండేది.

అది పరీక్షా ఫలితాలు, ముఖ్యంగా tenth results, అప్పుట్లో, ఆంధ్రజ్యోతి, పత్రిక, ప్రభ, విశాలాంధ్ర ఈవినింగ్ ఎడిషన్లు వచ్చేవి. అంటే సాయంకాలమే అయిందింటి లోపులోనే విజయవాడలోని ముఖ్యమైన అన్ని సెంటర్లో ఆ రోజు వార్తలతో దినపత్రికలు వేడి వేడి పకోడీల్లా అమ్ముడుపోయేవి!

బీసెంటు రోడ్డు, లక్ష్మి టాకీస్ సెంటర్, అలంకార్, న్యూ ఇండియా హోటల్ సెంటర్ వందల మంది టీ తాగుతూ, సిగరెట్లు కాలుస్తూ, ఆత్రంగా దినపత్రికలు చదువుతూండే వాళ్ళు.

టెన్స్ క్లాస్ రిజల్ట్స్... ఒక మేజర్ ఈవెంట్.

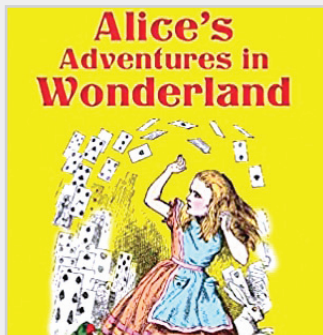
విశాలాంధ్ర గేట్ల ముందు కొన్ని వందలమంది విద్యార్థులు... ఎవరూ లోపలికి వెళ్లడానికి వీలేదు.

రంచనూ ఉదయం 11 గంటలకి ఆ కుర్రాళ్లనందరిని పక్కకి వుండమని చెబుతూ, దర్జాగా లోపలికి వెళ్ళేవాణ్ణి.

ఆదివారం
అనుబంధం30 ఆదివారం,
ఆగస్టు 2020

7

అనూహ్య స్పందన

కలిసొచ్చే కాలానికి నడిచొచ్చే కొడుకు పుడతాడని సామెత. అలాగే కలిసొచ్చే రోజు వస్తే అనుకోకుండానే అదృష్టం వచ్చి తలుపు తడుతుంది. లూయిస్ కెరోల్ విషయంలో అలాగే జరిగింది. ‘యాలీస్ ఇన్ వండర్ ల్యాండ్’ అనే అత్యంత ప్రజాదరణ పొందిన పిల్లల నవల రాసిన రచయిత లూయిస్ కెరోల్.

ఆయన 1882వ సంవత్సరం ఆగస్టు రెండో తేదీన తన డైరీలో ఈ విధంగా రాసుకున్నారు. ‘ఈ రోజే యాలీస్ ఇన్ వండర్ ల్యాండ్ పుస్తకం అచ్చయి వచ్చింది. తొలి ముద్రణగా 2000 కాపీలు ముద్రించారు. ఇవన్నీ అమ్ముడుపోయినా నాకు 200 పౌన్ల చేతి చమురు వదులుతుంది. మరో 2000 కాపీలు అమ్మగలిగితే ఆ 200 పౌన్ల నష్టమూ పూడుతుంది. ఆ తరువాత ఎన్ని కాపీలు అమ్మినా అదంతా లాభమే. చాలా డబ్బు మిగులుతుంది. అయినా నాకు అంత అదృష్టం ఉందనుకోను.’ లూయిస్ కెరోల్ డైరీలో అలా రాసుకున్న తరువాత కొద్ది రోజులకే ఆ పుస్తకం తొలిముద్రణ ప్రతులు, మలి ముద్రణ ప్రతులు కూడా చాలా వేగంగా అమ్ముడుపోయాయి. ఆ ఒక్క పుస్తకంతోనే లూయిస్ కెరోల్ కు విశేషమైన పేరుప్రఖ్యాతులూ, డబ్బూ వచ్చాయి.

1898వ సంవత్సరంలో లూయిస్ కెరోల్ చనిపోయేనాటికి ఆ పుస్తకం లక్షా 80వేల కాపీలు అమ్ముడుపోయి చరిత్ర సృష్టించింది. లూయిస్ కెరోల్ పూర్తి సంతృప్తితో గొప్ప రచయిత అనే పేరుతో కన్నుమూశాడు.

ఓ సారి బుగ్గలూ, మరోసారి నుదురు, ఇంకోసారి పెదవులూ అడ్డుకుంటోంది. ఆ దృశ్యాన్ని క్లోజప్ లో చూస్తున్న ఒన్ బై టూ చాయి, ఛార్మినార్ సిగరెట్ గాళ్ళంతా జన్మ ధన్యమైందని మురిసిపోతున్నారు. ఈ దేవత కొద్దిసేపట్లో వెళ్లిపోతుంది కదాని దిగులుపడిపోతున్నారు.

***

శేషేంద్ర శర్మ యేమీ తక్కువ తినలేదు. వొంపుతిరిగిన అందమైన ముక్కు, సమ్మోహన పరిచే చిరునవ్వు, బంగారు మేనిచాయతో కాంతులీనుతున్నాడు.

కవి అంటే యిలా వుండాలి అన్నట్లుగా వున్నాడు. వీళ్ళంతా ఇందిరాదేవిని చూసి విలవిల తన్నుకుంటున్నారని తెలిసిన జ్ఞానిలా వెలిగిపోతున్నాడు. కొంత కవిత్వం, కబుర్లు... సభ ముగిసింది. అందరం కిందికి దిగివచ్చాం. బుక్ హౌస్ ముందు ఏలూరు రోడ్డు మీద నుంచున్నాం.

శేషేంద్ర, ఆమె అందరికీ నమస్కారం పెట్టి, వీడ్కోలు చెప్పారు. మేం ఇంటివైపు బయల్దేరామే. ముందు మోహన్, జర్నలిస్ట్ రచయిత సోదం రామ్మోహన్ నడుస్తున్నారు. “మోహన్, ఇందిరా దేవి యింట్లో అంటు తోమే పని ఏమైనా వుంటే, కుదురుకుందామని ఉందినాకు” అన్నారు సోదం. “నాకు అలానే అనిపిస్తోంది” అన్నాడు మోహన్.

***

వెనక నాతో నడుస్తున్న కె. రాజేశ్వర రావు “ఈ ఇందిరా దేవి ధన్ రాజ్ గిరి ముందు ముఖ్యం కవిత్వాన్ని, తర్వాత ముఖ్యం మొహియుద్దీన్నీ ప్రేమించింది. ఎప్పుడూ ఉద్యమాలు, అరెస్టులూ, అందర్ గ్రౌండ్ అంటూ క్షణం తీరికలేని ముఖ్యాంని చూసి జడుసుకున్నట్లుంది. ఆనక అందగాడైన శేషేంద్ర శర్మకి వల విసిరింది” అని చెప్పాడు.

“ఈ అందాల రాజహంసకి శేషేంద్రే వల విసిరి వుండొచ్చుగా” అన్నాను.

“ఏమైనా, నష్టపోయింది అసలైన ప్రేమికుడు మన ముఖ్యం కదా” అని ఓ పంచ్ విసిరాడు కె. రాజేశ్వర రావు.

***

ఇందిర దూరం అయిపోయిందన్న వేదనతో

ముఖ్యం రాసిన పోయమ్ వినిపించాడు.

“అత్యున్నతాకట్టుపెట్టి, ప్రాణాలను పణంవోడ్డి

పద బాధల రాకాశశి ఉదయించే వేళయింది. చేసేదేముంది శశిని చపకంగా చేసి కళ్ళు మూసి తాగు వేదనలను...” అనే కవిత అంతా వినిపించాడు కెరా.

***

ఇందిరా దేవిని, ‘ఆ వన్నెల విననకద్ర’ అన్నారు ముఖ్యం ఆ పోయంలో. నాంపల్లి జ్ఞాన్ బాగ్ పేలెస్ లో శేషేంద్ర, ఇందిర ల ఆతిథ్యం స్వీకరిస్తూ... మహా కవి శ్రీ శ్రీ

ఇందిర... ఇందిరా... ఎంచక్కని

విందు

ఇంకెక్కడ కందురా...

నీది మంచి పద్యమా... లేక ఫ్రెంచి మద్యమా... అని అన్నారు.

ఏలూరు రోడ్డు - పార్ట్ -2 - త్వరలో

970 454 1559

Chandra Rajeswara Rao,
Sudhakar Reddy
Seshendra, Indira Devi.

***

‘విశాలాంధ్ర’ స్టార్ ప్రూఫ్ రీడర్ కె.రాజేశ్వరరావు.

కవి, బాగా చదువుకున్నవాడు. మంచి అందగాడు. దురుసు మనిషి. రెచ్చిపోతూ ఉండేవాడు, ఒక ‘రైటియన్ ఇండిగ్నిషన్’ తో. నాకు కవిత్యమూ మాత్రలు, నడక, ఛందస్సు... రోజూ చెప్పేవాడు. మోహన్, రాజేశ్వర రావు టీ, సిగరెట్ మిత్రులు, రారా, చేరా లాగా అతను ‘కెరా’ అని రాసుకునేవాడు. ఒక సాయంకాలం నేను విశాలాంధ్రకి వెళ్ళేసరికి, రష్యన్ కవి రసూల్ గమ్మే తోవ్ ప్రేమ కవితలు చదువుతున్నాడు. నాకు కొన్ని వినిపించాడు ఇంగ్లీష్ లో. చాలా బావున్నాయి. “అరేయ్ నేను వీటిని ట్రాన్స్ లేట్ చేస్తాను. గమ్మతోవ్ లవ్వా కొడుకు భలే రాశాడు” అన్నాడు రాజేశ్వర రావు.

నవ్వుకుంటూ చాయ్ తాగాం.

***

పార్టీ అగ్ర నాయకుడు శ్రీపాద అమృత డాంగేకి 75 ఏళ్ళు వచ్చిన సందర్భంగా, నాటి సోవియట్ ప్రభుత్వం ఆయనకి ‘ఆర్డర్ ఆఫ్ లెనిన్’ అవార్డ్ ప్రకటించింది. దానిమీద కవిత్వం చెప్పు అన్నాడు కె.రా. నా వల్ల కాదన్నాను. చాలా ఈజీ...

“ఆర్డరాఫ్ లెనిన్ అవార్డు పొందావని తెలిసి నేను ఆశ్చర్యపోందలేదు, విభ్రమమూ చెందలేదు...” అంటూ రాజేశ్వర రావే ఎనిమిది లైనులు రెండు నిమిషాల్లో రాసేశాడు. మర్నాడు విశాలాంధ్ర ఆదివారం సంచికలో ఆ పొట్టి కవిత నా పేరుతో అచ్చయింది.

రాజేశ్వరరావు అలా చేశాడని నాకు తెలిదు. మా యింట్లో, ఉదయం టంచనుగా పేపర్లన్నీ చదివే మా నాన్న, కాఫీ అందుకుంటూ మన చిన్నాడు కవిత్వం రాశాడు ‘విశాలాంధ్ర’ లో అని అమ్మతో చెప్పాడు. చటుక్కున నా చెయ్యి మణికట్టుని Firm గా పట్టుకొని మా అమ్మ గబగబా వంటింట్లోకి లాక్కెళ్ళింది. ‘కూర్చోరా’ అంది.

“వాడా బొమ్మలేని చెడిపోయాడు, నువ్విలాంటి పిచ్చిరాతలురాసి పాడైపోకురా” అని ఎంతో concernతో చెప్పింది. “రాయనే రాయనమ్మా” అన్నాను. “అలాక్కాదు, నా చేతిలో చెయ్యిచెయ్యి. వొట్టు చెయ్యి” అంది. అలాగే చేశాను. “మంచివాడివిరా నువ్వు” అని అద్దరిపోయే

ఫిల్టర్ కాఫీ ఇచ్చింది.

బొమ్మలు గీసుకునే నాయాళ్ళూ, కవిత్యాలు రాసుకునే సోదిగాళ్ళు ఎందుకూ కొరగారని సభ్యసమాజం ఆనాడే

వాళ్ళు యిచ్చిన కొన్ని దజన్ల వీటిల్ల నా చేతిలో ఉండేవి. ఎడిటోరియల్ సెక్షన్లో పార్లసారధి, బాబురావు, నళినిరంజన్, యోగయ్య, జనార్ధనరెడ్డి... ఎవర్ని అడిగినా ఫలితాల రఫ్ కాపీ ఒకటి నా మొహాన పడేసేవారు. జాగ్రత్తగా %తీవంబశ్రీం% చూసి, ఒక కాగితం మీద నోట్ చేసి, మెట్టుదిగి కిందికి వచ్చేవాణ్ణి. దూరం నుంచి, “అరేయ్, వచ్చాడా” అనుకుంటూ కుర్రాళ్ళు excite అయ్యేవాళ్ళు.

అప్పుడు నేనో చిన్న జానపద హీరోని. గేట్ దగ్గరకొచ్చి, ఫస్ట్, సెకండ్, థర్డ్ క్లాస్ లో పాస్ అయిన వాళ్ళ నెంబర్లు పైకి చదివి చెప్పేవాణ్ణి.

“మా నెంబర్లు, మా నెంబర్లేవి”

అంటూ చాలా గొంతులు అడిగేవి!

ఫెయిల్ అయిన

వాళ్ళ నంబర్లు చెప్పేవాణ్ణి కాదు.

ఆ నంబర్లు ఇంకా చూడలేదని, అరగంటాగి చెబుతానని అనేవాణ్ణి. టెన్త్ క్లాస్ అంటే మరి కుర్ర సన్యాసులు కదా! ఫెయిల్ అయ్యారని చెబితే అత్యుహత్య చేసుకుంటారేమోనని ఆ జాగ్రత్త!

అలా విశాలాంధ్ర ఈవెనింగ్ ఎడిషన్ బైటికి వచ్చే దాకా, అటు యిటూ తిరుగుతూ రిజల్ట్స్ చెబుతూనే వుండేవాణ్ణి. తర్వాత... ఇంటర్ రిజల్ట్స్... వాళ్ళూ అదే హడావిడి.

***

ఆనక, కొన్నేళ్ళకి, ఏలూరు రోడ్డు మీద నడిచి వెళుతుంటే, ఓ అపరిచితుడు పలకరించేవాడు.

***

1973లో నేను టెన్త్ ఫస్ట్ క్లాస్ లో పాసయ్యానని మీరే చెప్పారు సార్” అనేవాడు కృతజ్ఞతతో.

“నేనెప్పుడూ అంతే” అన్నట్లు భుజాలు ఎగరేసి నవ్వేసేవాణ్ణి. చెయ్యి గట్టిగా నొక్కి వెళ్లిపోయేవాడు. అయిదు సంవత్సరాల పాటు సొంత బాధ్యతలాగా ఆ పని చేశాను.

***

‘విశాలాంధ్ర’లో ముందు ఎడిటోరియల్ సెక్షన్... ఏటుకూరి బలరామమూర్తి, నిడమర్తి ఉమరాజ్, నరేంద్రదేవ్, పరకాల పట్టాభి తదితర పెద్దలంతా కూర్చొని వుండే లోపలి గది, ఒకపక్క విశాలాంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్ సూపర్ బాస్ పి.సి.జోషి గారు... అదొక అధ్యయన కేంద్రంలాగా వుండేది.

***

బ్రహ్మం అని ఒక అటెండర్ వుండేవాడు. పెద్దాయన. ఖాకీ నిక్కరు, చొక్కా కళ్ళజోడుతో వొడ్డికగా వుండే ఆయన్నీ అందరూ బ్రహ్మాంగారు అని పిలిచేవాళ్ళు. ఆఫీసు బోయ్ లా ట్రీట్ చేసేవాళ్ళు కాదు.

ఫిలాసఫీ మాస్టారు ఏటుకూరి బలరామమూర్తి పేపర్ పుస్తకమో చదవడంలో నిమగ్నం అయి వుండేవారు. బ్రహ్మం టీ గ్లాసు పెట్టిన చప్పుడు అవగానే, జేబులోంచి ఒక పాపలా తీసి టేబుల్ మీద పెట్టేవాడు. ఓ రోజు ఇంట్లో బలరామమూర్తి గారి భార్య టీ ఇవ్వగానే, ఆయన జేబులోంచి పాపలా తీసి ముందున్న కుర్చీ మీద పెట్టారు. “హయ్యో! ఎంత అదృష్టం చేసుకున్నానో...” అని నాలుగు నిఖార్సైన ట్రాప్పూణ తిట్లు తిట్టేందట ఆమె.

బలరామమూర్తి గారి గురించి

యిలాంటి

జోకులు చాలా చెప్పుకునే వాళ్ళం.

